

ІДЕОЛОГІЯ РЕФОРМАЦІЇ ТА РЕАЛІЇ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО СОЦІУМУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначена основна сутність ідеології реформації християнства, та розглянуті реалії сучасного соціально-економічного становища суспільства через призму реформації.

Ключові слова: реформація, стан релігійності суспільства, протестантська трудова етика, реформація України.

Abstract

The basic essence of the ideology of Reformation Christianity, and discussed the realities of modern social and economic situation in the light of the Reformation Society.

Ключові слова: реформація, стан релігійності суспільства, протестантська трудова етика, реформація України.

Реформації в свою основу вкладають докорінну зміну існуючих поглядів устрою суспільства, що виникають на хвилях масових незадоволень, теперішнім його станом.

Першим кроком до кардинальні зміни, в життя християнського світу кінця середньовіччя, слід вважати публічний виступ Мартіна Лютера 1517 року, а кінцевим етапом дві великі революції – Французьку й Американську, тобто 70-80-і роки 18 століття.[1]

Ціла низка причин привела до реформації, що виявлялися в дозрілості релігійного, соціально-політичного, провіденціального стану суспільства. Але в першу чергу Реформація була обумовлена релігійними причинами.

Стан релігійності суспільства, на кінець середніх століть характеризувався двома протилежними станами, двох різних верств населення. Різницею, між життям мирян, і священства. Саме серед простого народу, у цей період спостерігалось зростання щирого благочестя. Водночас спроби знайти задоволення такому богошуканні стикалися з глибоким моральним падінням священства й навіть чернецтва. Сріблολюбство, пияцтво і блуд стали постійними супутникам більшості офіційних служителів і навіть самого папства. Присутні безліч прикладів, коли до кінця Середньовіччя за гроші виправдовувались будь-які аморальні вчинки. Що знімало відповідальність людини перед Богом, замінивши її малим тягарем фінансової повинності.

Потреба людей в істині, що була б позбавлена від ракової пухлини тогочасного «духовенства», викликав стрімкий розвиток друкарської роботи, що в свою чергу змінив настрої європейської інтелектуальної еліти. Поширення набули роботи отців реформації, таких як Мартіна Лютера, Ульріха Цвінглі, Жана Кальвіна. Завдяки дешевим виданням біблійних текстів, як латинською, так і грецькою мовами, і виданню патристичної літератури багато хто по новому усвідомив свою віру.

Для кожної з країн Європи, коліски руху Реформації, події викликані змінами в релігії, мали свої особливі наслідки. В залежності від того саме чого прагнула досягти та чи інша нація, а саме від фактичного економічного стану тієї чи іншої країни, що визначали пріоритетні напрямки її розвитку. На відміну від Німеччини, де головними були релігійно-моральні проблеми, у Франції на перший план вийшли політичні й економічні проблеми.[1]

Ціль загального руху полягала, в докорінних змінах поглядів на віру, і її місце в житті людини, а також на створення особистих відносин між Богом і людиною. Важливим кроком було зменшення залежності від покровительства третіх осіб, а саме священства і папства, надаючи можливість людини віч на віч спілкуватись з Богом, і досліджувати Біблійні тексти.

Це сприяло в рості економічного становища країн реформаторів, так як в свою чергу, підняття на якісно новий біблійний рівень таких понять, як благочестя, чесність, смирення, довготерпіння,

працьовитість, любов до ближнього надали людям розуміння відповідальності за свою працю, за своє публічне і домашнє життя не лише перед людьми але й перед Богом.

Якщо до Лютера світська робота вважалася марною, то він зазначав що грецьке слово «покликання» відноситься не лише до служіння священника або монаха. Те що, як воїн, підприємець, робітник або селянин виконує свою щоденну працю, також є дуже важливим для Бога. В одній зі своїх проповідей Лютер заявив, що «Бог доїть корів через трудове покликання доярок», цим прирівнявши повсякденну працю до священства.

Особливо це вплинуло на підприємницьку діяльність. Підприємець почав бачити у своїй діяльності не лише важкий невдячний обов'язок, але покликання від Господа. А успіх в підприємстві став сприйматися як нагорода за чесну і сумлінну працю. Відомий соціолог Макс Вебер стверджує, що саме протестантська трудова етика, яка вбачає у праці служіння Богові, а не лише марноту, стала фундаментом добробуту багатьох країн. Якщо подивитися на списки найбільш багатих та успішних держав, то серед них більшість — з протестантським корінням.[2]

Яскравим прикладом даного твердження, є історія відкриття, і розвитку Нового світу. Більшість населення якого, сформувалось на основі біженців, що втікали з Європи через посилення гонінь, на реформаторські ідеї. На теперішній час половина всього населення США відносять себе до протестантських течій християнства. Економічний розвиток, і домінантність США в економічному світі є незаперечними.[3]

Але чи на сьогодні, ми маємо право стверджувати, що ідеї реформації, щоденно якісно змінюють і впливають на життя суспільства. Стверджувати, що реформація, була не лише тимчасовим явищем духовного волевиявлення соціуму, але довготривалим і важливим процесом, що продовжується, і до тепер. Чи є потреба її продовжувати?

Світ переходить від етапу, богошукання, до етапу свободи, волевиявлення незалежно від релігійних, і християнсько моральних рамок. Воля стала більшою за мораль. Наукові здобутки, що лише описують процеси навколишнього світу, і хоча дають можливість їх практичного застосування, не надають людині повної картини, для розуміння себе, і себе в суспільстві. Інститут сім'ї переходить в категорію застаріле, важливішим є ти і твої особисті бажання. Люди тікають від відповідальності, які на них накладає шлюб, бажаючи вільних стосунків без обов'язків. Ми рухаємся, до «буму» морального світу, до руйнування їх християнських основ. Де свобода заради свободи, цінність «меншинств», подавляє цінності більшості.

Україна потребує реформації свідомості. Реформації кожної людини, для зміни її поглядів, на неї і суспільство. Розуміння відповідальності, за власні вчинки, за власний вибір. Керуюче верховенство управлінського апарату держави потребує свідомого розуміння відповідальності, за життя країни перед Богом, що можливо лише за присутності біблійних статутів, в них самих і в їх сім'ях. Нам потрібна не релігія, з її правилами і обрядами, нам потрібні особисті стосунки з Богом, через Його Слово, що є практичним узагальненням сенсу Реформаторського руху.

Висновки

Часи Лютера, виражаються відсутністю можливості мирян особистого доступу до Біблії, гонінням з сторони релігії, і уряду на прояви подібних бажань. Наш час описується як присутність свободи, вільного доступу до Біблії, і християнської літератури, але відчутне знецінення їхньої важливості в суспільстві.

Реалії сучасної історії нашої країни дають зрозуміти, що ми потребуємо, реформації суспільного морального життя, саме в призмі християнських цінностей. Лише за зміни відношення до власної відповідальності, до статуту сім'ї, і до християнства, як до особистих відносин з Богом, відбудуться зміни і в економічному житті України. Підтвердженням цього є історія Реформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Санніков С.В. Популярна історія християнства. / С.В. Санніков. – К. : Самміт-Книга, 2012. – С. 246-340.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. / М. Вебер – К.: Основи, 1994. – С. 4-20 – Режим доступу: http://lib.sumdu.edu.ua/library/docs/Materiali_do_kyrsiv/Veber.pdf
3. David B. Barrett Protestantism in America. (Columbia contemporary American religion series) / David B. Barrett, Lauren F. Winner. – NY.: Columbia University press, 2013. – 295 p.

Щерба Олексій Романович – студент групи МОз-15 мс, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: shcherbaalex77@gmail.com

Науковий керівник: **Мороз Олег Васильович** – доктор економічних наук, професор, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ovmorozz@gmail.com

Shcherba Alesha R. – student, Faculty of Management and information security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: shcherbaalex77@gmail.com

Supervisor: **Moroz Oleg V.** – Dr. Sc. (Economic), Professor, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ovmorozz@gmail.com